

Projekat „Šansa za uspeh u svetu rada“

KARIJERNO VOĐENJE I SAVETOVANJE

Istraživanje o stavovima i potrebama učenika

Cilj Ankete

Utvrđiti mišljenja, stavove i potrebe učenika srednje škole u vezi sa budućim traženjem posla, odnosno odabirom visoke škole ili fakulteta.

* Upitnik je bio anoniman.

Struktura i broj ispitanika

Broj ispitanika s obzirom na grad/ srednju školu

Grad (škola)	f	%
Sopot (Ekonomsko trgovinska škola)	102	33,4
Obrenovac (Poljoprivredno-hemijska škola)	101	33,1
Bački Petrovac (gimnazija)	102	33,4
Ukupno	305	100,0

- 3 grada
- 3 škole, od kojih 2 stručne i jedna gimnazija
- Učenici završnih razreda

Planovi učenika nakon završetka srednje škole

Planovi učenika	f	%
Nastavak školovanja	233	76,4
Učenik još uvek nije opredeljen	47	15,4
Zaposlenje	25	8,2
Ukupno	305	100,0

Većina učenika (76,4%) namerava da nastavi školovanje nakon završetka srednje škole. Samo 8,2% učenika planira da se zaposli nakon završene srednje škole. Ostali su još uvek neopredeljeni.

Stepen informisanosti učenika o načinu i mogućnostima za traženje posla po završetku škole

Stepen informisanosti učenika	f	%
Učenik je informisan, ali ne dovoljno	178	58,4
Učenik uopšte nije informisan	65	21,3
Učenik je dovoljno informisan	62	20,3
Ukupno	305	100,0

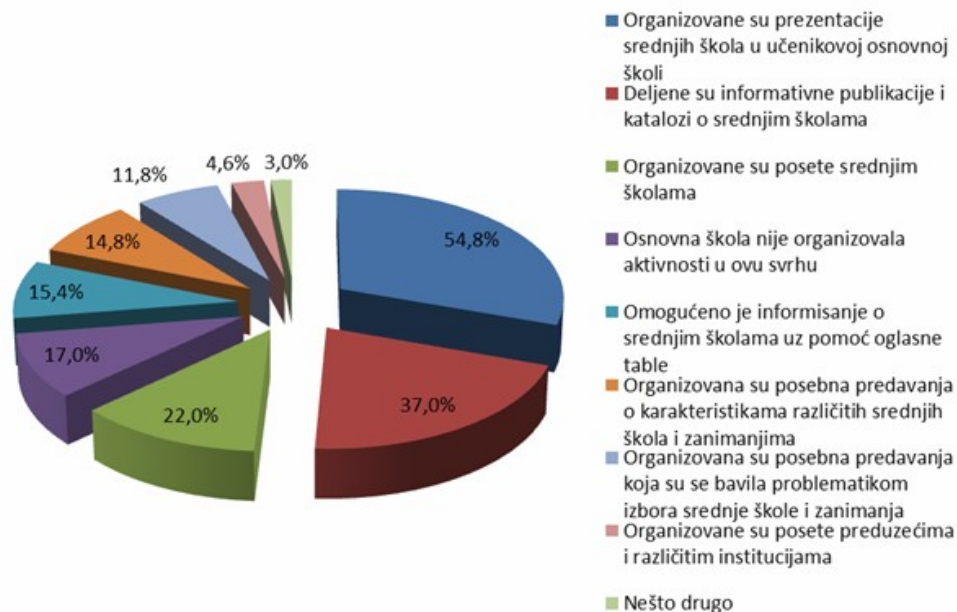
Većina ispitanih učenika (58,4) misli da su informisani, ali ne dovoljno, o načinu i mogućnostima za traženje posla nakon završetka srednje škole. Sličan je procenat onih koji misle da nisu uopšte informisani (21,3%) i onih koji misle da su dovoljno informisani (20,3%).

Stepen informisanost učenika o uslovima za upis na različite visoke škole/fakultete...

Stepen informisanosti učenika	f	%
Učenik je informisan, ali ne dovoljno	201	65,9
Učenik je dovoljno informisan	62	20,0
Učenik uopšte nije informisan	43	14,1
Ukupno	305	100,0

Najveći procenat učenika (65,9%) misli da je informisan, ali ne dovoljno o uslovima za upis na različite visoke škole/fakultete, nastavnom programu i zanimanjima koja mogu da obavljaju nakon određene visoke škole/fakulteta.

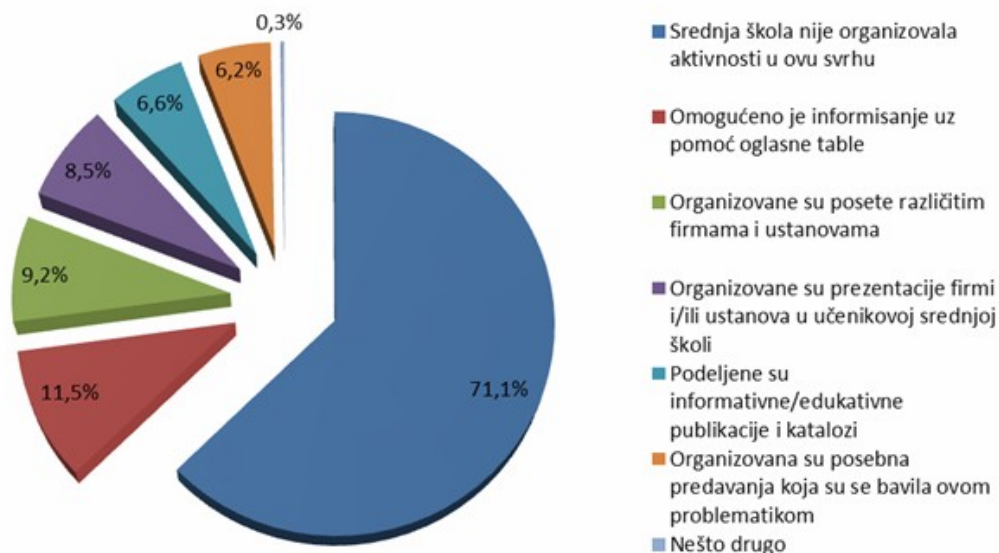
Aktivnosti koje je osnovna škola organizovala u cilju informisanja učenika o mogućnostima izbora srednje škole i/ili zanimanja

54,8% ispitanika navelo je da su u njihovim osnovnim školama organizovane prezentacije srednjih škola. Dalje su učenici navodili da su im deljene informativne publikacije i katalogi o srednjim školama.

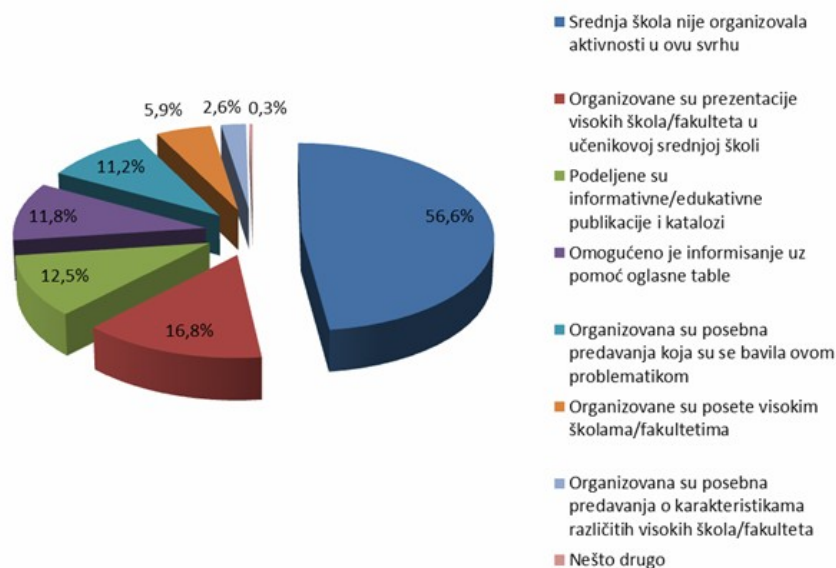
17% ispitanika tvrdi da škola nije organizovala nikakve aktivnosti na ovom planu.

Aktivnosti koje je srednja škola organizovala u cilju informisanja učenika o načinima traženja posla i mogućnostima za zapošljavanje

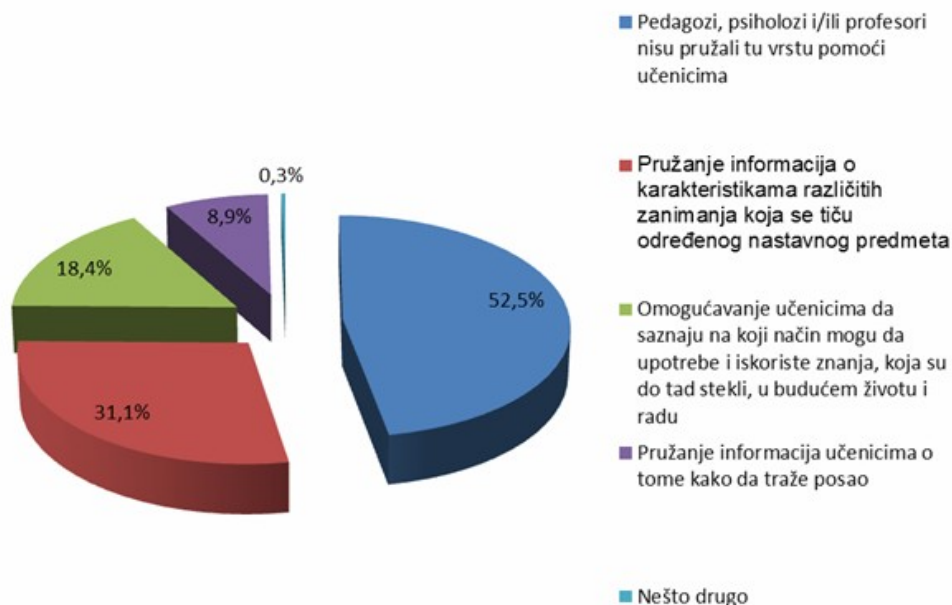
U najvećem procentu slučajeva (71,1%) ispitanici su naveli da srednje škole nisu organizovale nikakve aktivnosti!!! Odmah zatim, učenici su se tek u 11,5% slučajeva opredeljivali za odgovor da je u njihovim srednjim školama omogućeno informisanje uz pomoć oglasne table.

Aktivnosti koje je srednja škola organizovala u cilju informisanja učenika o mogućnostima izbora visoke škole/fakulteta

Slični odgovori kao i na prethodno pitanje. U najvećem procentu slučajeva (56,6%) učenici su navodili da srednje škole nisu organizovale aktivnosti u ovu svrhu. Tek u 16,8% slučajeva učenici su navodili da su organizovane prezentacije visokih škola/fakulteta u njihovim srednjim školama.

Način informisanja učenika od strane pedagoga, psihologa i/ili profesora o mogućnostima izbora budućeg zaposlenja, odnosno buduće visoke škole/fakulteta

Učenici su u 52,5% slučajeva naveli da im pedagozi, psiholozi i/ili profesori nisu pružali tu vrstu pomoći.

Kada ju je bilo, pružena pomoć se najpre odnosila na pružanje informacija o karakteristikama različitih zanimanja koja se tiču određenog nastavnog predmeta (u 31,1% slučajeva).

Koliko aktivnosti koje srednja škola organizuje osposobljavaju učenike za buduće traženje posla?

Stepen osposobljavanja	f	%
Srednja škola ne organizuje aktivnosti u tu svrhu	132	43,3
Aktivnosti koje srednja škola organizuje pomažu, ali ne dovoljno	100	32,8
Aktivnosti koje srednja škola organizuje pružaju dovoljno pomoći	44	14,4
Aktivnosti koje srednja škola organizuje nisu pomogle	29	9,5
Ukupno	305	100,0

Najveći broj ispitanika (132) je naveo da srednja škola ne organizuje nikakve aktivnosti. Nešto je manji broj onih (100) koji su naveli da srednja škola organizuje aktivnosti u ovu svrhu, ali da im te aktivnosti ne pomažu dovoljno. Ukupno 14,4% anketiranih učenika navelo je da im aktivnosti koje srednja škola organizuje pružaju dovoljno pomoći.

Koliko aktivnosti koje srednja škola organizuje pomažu učenicima pri izboru visoke škole/fakulteta

Stepen pomoći	f	%
Srednja škola ne organizuje aktivnosti u tu svrhu	140	45,9
Aktivnosti koje srednja škola organizuje pomažu, ali ne dovoljno	83	27,2
Aktivnosti koje srednja škola organizuje pružaju dovoljno pomoći	44	14,4
Aktivnosti koje srednja škola organizuje nisu pomogle	38	12,5
Ukupno	305	100,0

Slično kao kod prethodnog pitanja. 45,9% ispitanika je navelo da srednja škola ne organizuje nikakve aktivnosti. 27,2% ispitanika je navelo da aktivnosti koje srednja škola organizuje u ovu svrhu pomažu, ali ne dovoljno. Sličan je procenat onih koji su naveli da aktivnosti koje organizuje srednja škola pružaju dovoljno pomoći (14,4%) i onih koji su naveli da aktivnosti koje organizuje srednja škola nisu pomogle (12,5%).

Mišljenje učenika o korisnosti informacija i saveta koje bi mogli da dobiju u svojoj srednjoj školi, u vezi sa traženjem posla, odnosno sa odabirom visoke škole/fakulteta

Mišljenje učenika o korisnosti informacija i saveta	f	%
Informacije i saveti bi učenicima dosta koristile	220	72,1
Informacije i saveti bi učenicima delimično koristili	64	21,0
Učenik nema potrebu za dobijanjem informacija i saveta u sr. školi	21	6,9
Ukupno	305	100,0

Od ukupnog broja anketiranih 72,1% misli da bi im dosta koristile informacije i saveti koje bi mogli da dobiju u svojoj srednjoj školi u vezi sa traženjem posla, odnosno sa odabirom visoke škole/fakulteta. Tek 6,9% učenika nema potrebu za dobijanjem ovakvih informacija i saveta u srednjoj školi.

Najvažniji izvori informisanja učenika o različitim zanimanjima i o odabiru posla

Izvori informisanja	I rang		II rang		III rang		Nije birano		Rang
	f	%	f	%	f	%	f	%	
Roditelji	148	48,5	93	30,5	45	14,8	19	6,2	1
Prijatelji	63	20,7	90	29,5	111	36,4	41	13,4	2
Štampa, TV, internet	81	26,6	69	22,6	84	27,5	71	23,3	3
Škola	7	2,3	51	16,7	55	18,0	192	63,0	4
NSZ	6	2,0	2	0,7	10	3,3	287	94,0	5

Najkorisnije informacije o različitim zanimanjima i o tome kako odabrati pravi posao učenici su dobili od roditelja, zatim od prijatelja, a na trećem mestu po korisnosti informacija su štampa, tv i internet. Škola kao izvor informisanja se nalazi na četvrtom mestu, a NSZ na poslednjem, petom mestu.

Najvažniji izvori informisanja učenika o visokim školama/fakultetima

Izvori iniformisanja	I rang		II rang		III rang		Nije birano		Rang
	f	%	f	%	f	%	f	%	
Roditelji	112	36,7	83	27,2	65	21,3	45	14,8	1
Prijatelji	82	26,9	78	25,6	93	30,5	52	17,0	2
Štampa, TV, internet	85	27,9	68	22,3	79	25,9	73	23,9	3
Škola	17	5,6	61	20,0	52	17,0	175	57,4	4
Visoke škole/fakulteti	9	3,0	15	4,9	16	5,2	265	86,9	5

Učenici su najvažnije izvore informisanja rangirali isto kao i kod prethodnog pitanja. Prvi rang su zauzeli roditelji, drugi najvažniji izvor informisanja su prijatelji, a treći rang su zauzeli štampa, tv i internet. Srednja škola i visoke škole i fakulteti zauzimaju četvrti i peti rang.

Stepen informisanosti učenika o različitim zanimanjima

Stepen informisanosti	f	%
Učenik je informisan, ali ne dovoljno	175	57,4
Učenik nije uopšte informisan	70	23,0
Učenik je dovoljno informisan	60	19,7
Ukupno	305	100,0

Prema mišljenju učenika, njih 57,4% navode da su informisani, ali ne dovoljno o različitim zanimanjima. Tek 19,7% ispitanih učenika je mišljenja da su dovoljno informisani.

Potreba učenika za detaljnijim informacijama o tome šta određeno zanimanje tačno podrazumeva

Potreba za detaljnijim informisanjem o različitim zanimanjima	f	%
Učenik ima potrebu za detaljnijim informacijama	269	88,2
Učenik nema potrebu za detaljnijim informacijama	36	11,8
Ukupno	305	100,0

Veliki procenat učenika (88,2%) ima potrebu za detaljnijim informacijama o tome šta određeno zanimanje tačno podrazumeva.

Razmišljanje učenika o započinjanju sopstvenog posla

Razmišljanja učenika	f	%
Učenik razmišlja o započinjanju sopstvenog posla	201	65,9
Učenik ne razmišlja o započinjanju sopstvenog posla	104	34,1
Ukupno	305	100,0

Čak 65,9% ispitanika razmišlja o započinjanju sopstvenog (privatnog) posla.

Informisanost učenika o mogućnostima za pokretanje sopstvenog posla

Stepen informisanosti	f	%
Učenik je informisan, ali ne dovoljno	145	47,5
Učenik nije upšte informisan	120	39,3
Učenik je dovoljno informisan	40	13,1
Ukupno	305	100,0

Nešto manje od polovine anketiranih učenika (47,5%) navelo je da su informisani, ali ne dovoljno, o mogućnostima za pokretanje sopstvenog posla.

Čak 39,3% ispitanika uopšte nije informisano o ovom pitanju.

Samo 13,1% ispitanih učenika misli da su dovoljno informisani o mogućnostima za pokretanje sopstvenog posla.

Predlozi učenika o tome šta je u srednjoj školi na časovima redovne nastave moglo još da se učini kako bi se pomoglo učenicima da se lakše i bolje zaposle

Stepen informisanosti	f	%
Informisanje od strane nastavnika	52	38,2
Ne znam	40	29,4
Organizovanje prezentacija preduzeća	26	19,1
Praktični ra (pružanje mogućnosti primene znanja)	18	13,2
Ništa (više)	15	11,0
Ukupno	151	

U najvećem procentu slučajeva (38,2%) učenici predlažu informisanje od strane nastavnika. Sledi predlog o organizovanju prezentacija preduzeća u školi - 29,4%.

Predlozi učenika o tome šta je u srednjoj školi na časovima redovne nastave moglo još da se učini kako bi se pomoglo učenicima da donesu pravu odluku prilikom odabira visoke škole/fakulteta

Stepen informisanosti	f	%
Informisanje od strane nastavnika	67	44,7
Organizovanje prezentacija viših škola/fakulteta	48	32,0
Ne znam	26	17,3
Savetovanje od strane nastavnika	11	7,3
Ništa (više)	9	6,0
Ukupno	161	

U 44,7% slučajeva učenici predlažu informisanje od strane nastavnika tokom časova redovne nastave. Potom, učenici predlažu organizovanje prezentacija viših škola/fakulteta (u 32% slučajeva).

Predlozi učenika o tome šta je u srednjoj školi van časova redovne nastave moglo još da se učini kako bi se pomoglo učenicima da se lakše i bolje zaposle

Na prvom mestu, u 21,2% slučajeva učenici predlažu organizovanje poseta preduzećima a u 16,8% slučajeva organizovanje prezentacija preduzeća u njihovoj školi.

Predlozi učenika o tome šta je u srednjoj školi van časova redovne nastave moglo još da se učini kako bi se pomoglo učenicima da donesu pravu odluku prilikom odabira visoke škole/fakulteta

Na prvom mestu, učenici u 29,2% slučajeva predlažu organizovanje poseta višim školama/fakultetima. Dalje učenici predlažu organizovanje predavanja koja bi se bavila problematikom odabira visoke škole/fakulteta.

Samo je jedan predlog upućivanja učenika na saradnju sa potencijalnim poslodavcima, koji bi eventualno rezultirao volontiranjem učenika.

Zaključak

- Nizak stepen informisanosti učenika u svim ispitivanim segmentima - traženje posla, odabir visoke škole/fakulteta, različita zanimanja i pokretanje sopstvenog posla.
- Osnovne i srednje škole ne organizuju gotovo nikakve aktivnosti na ovom planu.
- Školski pedagozi, psiholozi i/ili profesori ne pružaju skoro nikakvu vrstu pomoći (osim informisanja o karakteristikama različitih zanimanja).
- Nepostojanje skoro nikakvih aktivnosti škole na ovom planu. I ako neke aktivnosti postoje, one nisu malobrojne i nisu dovoljno korisne.
- Velika većina učenika smatra da bi im dosta koristile informacije i saveti u svim ispitivanim segmentima koje bi mogli da dobiju u svojoj srednjoj školi.
- Najvažniji izvori informisanja učenika jesu roditelji, a škola i NSZ su na poslednjem mestu.
- Učenici u najvećem broju predlažu informisanje od strane nastavnika, posete preduzećima i višim školama/fakultetima.

Preporuke

- Povećati stepen informisanosti učenika i podsticati razvijanje usluge KVS u školama jer učenici smatraju da bi im KVS u školi dosta koristilo.
- Edukovati i posebno motivisati pedagoge i psihologe da sprovede KVS.
- U skladu sa predlozima učenika uvesti informisanje od strane nastavnika, posete preduzećima i višim školama/fakultetima.
- Učiniti posebne napore na umrežavanju škole i različitih lokalnih aktera (NSZ, lokalna samouprava, privrednici, NVO, mediji...) kako bi svi zajednički doprineli kvalitetnom procesu KVS.